

Asia: SYKE/2024/188-24

Lausuntopyyntö koskien Ruotsin talousvyöhykkeelle suunniteltavan Eystrasalt-merituulipuiston ympäristövaikutusten arviointiselostusta ja lupahakemusta - hankevastaavan vastaus aiempiin lausuntoihin

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Varsinais-Suomen ELY-keskus on perehtynyt hankkeesta vastaavan Suomelle osoitettuun vastaukseen sekä liitteisiin, jotka koskevat Varsinais-Suomeen ja Satakuntaan mahdollisesti kohdistuvia ympäristövaikutuksia ja niiden arviointia. ELY-keskus haluaa edelleen tuoda esille, että kansainväliseen kuulemiseen liittyvien asiakirjojen tulisi olla laadultaan hyviä ja kieliasultaan ymmärrettäviä. Suomenkieliset käännökset vastauksista lintuihin ja kaloihin kohdistuvista vaikutuksista (liitteet 2 ja 3) ovat pääosin vaikeaselkoisia ja sisältävät paljon virheellisiä ilmaisuja, joka vaikeuttaa niiden ymmärtämistä.

Aiemmassa lausunnossaan ELY-keskus on lausunut jäädytysvesien mahdollisesta vaikutuksista Itämereen ja siitä, että arviota jäädytysvesien vaikutusalueen laajuudesta tulisi tarkentaa. ELY-keskus kuitenkin toteaa, että tätä ei ole otettu huomioon vastauksissa tai toimitetuissa lisäaineistoissa.

ELY-keskus toteaa, että hankkeessa suunnitellaan useiden lajiryhmien (lepakot, linnusto, kalat ja kalastus) seurantaa etenkin tuulivoimahankkeen rakentamisvaiheesta ja käytön aloittamisesta lähtien. ELY-keskus näkee seurantojen järjestämisen yleisesti tärkeänä, ja tarpeellisena tässä hankkeessa, mutta haluaa korostaa, että jos halutaan saada tarkkaa tietoa kyseisen hankkeen ympäristövaikutuksista, myös lähtötilanteen on oltava tiedossa. Ja vaikka tavoitteena ei ole tuottaa tieteellisen tutkimuksen tasoista tietoa, olisi seurantaa hyvä tehdä myös jo ennen hankkeen toteuttamista ja mieluiten samoilla menetelmillä hankkeen toteuttamisen aloittamisen jälkeen.

Lillunen Anu
Varsinais-Suomen ELY

Mäkeläinen Sanna
Varsinais-Suomen ELY - Ympäristö ja luonnonvarat-vastuualue

Asia: SYKE/2024/188-24

Lausuntopyyntö koskien Ruotsin talousvyöhykkeelle suunniteltavan Eystrasalt-merituulipuiston ympäristövaikutusten arviointiselostusta ja lupahakemusta -hankevastaavan vastaus aiempiin lausuntoihin

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kalatalousviranomaisen on tutustunut hankevastaavan vastineeseen ja sen liitteisiin.

Vastaus ei ollut kaikissa kysymyksissä tyydyttävä ja joihinkin kysymyksiin ja argumentteihin ei ole vastattu lainkaan. Puutteista huolimatta keskeiseen troolialuekonfliktiin on tarjottu tyydyttävä ratkaisu.

15.4.2024 päivätyn vastineen perusteella hankevastaava ei ole kommentoinut kalatalousviranomaisen Espoon sopimuksen kuulemisessa annettua lausuntoa (toimitettu 8.3. Ruotsiin Suomen vastuuviranomaisen taholta) tai ei katso tarpeelliseksi ottaa siihen kantaa. Sama koskee myös muiden suomalaisten tahojen lausuntoja. Liitteessä 1 (vastine kansallisiin lausuntoihin, 27.3.2024) hankevastaava vastaa osittain kalatalousviranomaisen aikaisemmin antamaan lausuntoon. Tämä lausunto (annettu suoraan Gävleborgin lääninhallitukselle 26.1.2024) on annettu päivän varoitusajalla, koska Espoon sopimuksen edellyttämä samanaikainen kuuleminen Suomessa oli jäänyt tekemättä. 26.2.2024 jätetty lausunto ei kattanut kaikkia ympäristövaikutuksia, koska sen valmisteluun ja asiakirjoihin perehtymiseen ei ollut riittävästi aikaa. Hankevastaavan on vastattava 8.3.2024 jättämäämme lausuntoon tarkasti ja tarvittaessa tarkistettava nostetut puutteet ja asiavirheet. Espoon sopimuksen 6 artiklan 1 kohdan mukaisesti ympäristövaikutukset on otettava aiheellisella tavalla huomioon.

Pyydämme neuvotteluiden jatkamista avointen kysymysten kohdalla Espoon sopimuksen 2 artiklan 3 kohdan ja 6 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Mikäli hankevastaavalla ei ole lisättävää, pyydämme viranomaisneuvotteluiden aloittamista Espoon sopimuksen 5 artiklan mukaisesti.

I. Kalatalousviranomaisen vastaukset hankevastaavan vastineelle (Reply on comments from Finland, 15.4.2024)

Espoon sopimus (2.1): Vastauksessa kerrotaan, että riittävät asiakirjat on joko toimitettu Suomeen tai ne olivat nähtävissä, myös suomeksi käännettyinä tai englanninkielisinä. Lisäksi yhtiö katsoo, että Suomeen ei kohdistu sopimuksen mukaisia merkittäviä vaikutuksia.

Vastauksemme: Suomeen toimitetussa kuulemisasiakirjassa oli runsaasti viitteitä YVA-ohjelman liitteisiin. Liitteet olivat olennaisia, koska ilman niitä kuulemisasiakirjan johtopäätöksiä on vaikeaa tai mahdotonta ymmärtää. Olennaisia liitteitä tai linkkejä tai muuta tietoa niiden saatavuudesta ei kuitenkaan ollut toimitettu Suomen yhteysviranomaiselle eli liitteet eivät olleet Suomessa käytettävissä. Liitteet olisi pitänyt toimittaa Suomeen tai avata kyseiset asiat tarkemmin kuulemisasiakirjassa, jotta Espoon sopimuksen 4 artiklan vaatimat tiedot (Espoon sopimus, liite II) voidaan katsoa toimitetuiksi.

Rajat ylittävät vaikutukset ovat näkemyksemme mukaan hyvin merkittäviä; hankevastaavan eriävä näkemys asiasta perustuu tulkintoihin, joiden tueksi ei ole esitetty riittäviä todisteita.

Kaupallinen kalastus, kohta 2.2.2: Yhtiö katsoo, että kalastusta alueella ja kalatalousvaikutuksia on selvitetty laajasti ja riittävästi. Hankevastaava katso, että merkittäviä vaikutuksia ei ole ja että kalat voi kalastaa muualla.

Vastauksemme: Hankevastaava ei ota kantaa perustelumme, että hankevastaavan loppupäätelmät eivät pidä paikkaansa. Kalastusselvitys on hyvä, mutta kriittisiä teknisiä yksityiskohtia eivät olleet tekijöiden tiedossa. Kalataloudellinen selvitys käytti vääriä hintatietoja, kuten myös kalastajajärjestöt toteavat. Lisäksi tekijät eivät tunne Suomen kalataloutta, joten taloudellinen vaikutus on aliarvioitu. Hankevastaavan tulkinta, että ei ole merkittäviä vaikutuksia on näkemyksemme mukaan väärä. Kalastus alueella on suhteessa merkittävämpi kuin muualla Pohjanlahdella ja se ole siirrettävissä muualla biologisista ja teknisistä syistä. Perustelu on avattu tarkemmin 8.3.2024 toimitetussa lausunnossamme. Lisäselvityksien tarve riippuu neuvotteluiden tuloksista (ks. myös kohta 2.2.6).

Kaupallinen kalastus, kohta 2.2.3: Hankevastaava kerto sitoutuneensa kalastuksen ja vedenalaisen luonnon seurantaohjelmaan, joka toteutetaan kahtena vuotena ennen rakentamisen alkua, yhtenä vuotena rakentamisen aikana sekä kahtena vuotena rakentamisvaiheen päätyttyä. Ohjelma rajoitetaan 15 miljoonaan kruunuun ja laaditaan yhteistyössä lääninhallituksen kanssa.

Vastauksemme: Vain yhden vuoden seuranta arvioidun neljän vuoden rakennusaikana ei riitä väliaikaisten ympäristö- ja kalastusvaikutusten kartoittamiseen. Seuranta-aineisto vaikuttaa korvausvaatimusten arviointiin. Taloudellinen katto estää tarvittavien tutkimusten tekemisen, mikäli havaitaan ennakoimattomia haasteita, mikä on todennäköistä. Vaadimme jatkuvaa rakentamisen aikaista tarkkailua ja erikseen sovittavalla tavalla myös käytön aikaista kalataloustarkkailua. Hintakatto voi estää näiden velvoitteiden täyttämistä. Huomautamme myös, että kaikkien vedenalaisten vaikutusten ja kalataloudellisiin seurantoihin aiotaan käyttää yhteensä saman verran rahaa kuin yksin selkälokin ja lepakoiden seurantaan (Liite 1), joihin hanke tulee oletettavasti vaikuttamaan vähemmän. Vaadimme, että seuranta kohdistuu kaikkiin osa-aloihin riittävällä

määrällä. Pyydämme Gävleborgin lääninhallitusta järjestämään tilaisuus Suomen kalatalous- ja ympäristöviranomaisille vaikuttaa seurantaohjelman sisältöön.

Kaupallinen kalastus, kohta 2.2.3: Hankevastaava mainitsee oman kalatalouden yhteistyöohjelman, tarjoaa, että ei rakenna 20 metriä matalammille alueille ja varmistaa, että ei aio käyttää vesijäähdytystä muuntajillaan.

Vastauksemme: Kalatalouden yhteistyöohjelma on hankkeen ja kalatalouden yksityisten toimijoiden välinen asia. Mahdolliset korvauskysymykset eivät raukea.

Hankevastaavan 20 m syvyysrajaa ei perustella millään faktoilla. Kalatalousviranomaisen lausunnossaan käyttämä 25 m yläraja perustuu alustaviin tietoihin harppauskerroksen yleisestä sijainnista oletettuun kutuaikaan. Oletamme, että sedimentit leviävät saman vesikerroksen sisällä, eli 20 m syvyysrajan lieventävä vaikutus lienee pieni. Lupahakemuksen liitteen K1 mukaan kutu voisi tapahtua jopa 30 metriin asti. Vaadimme edelleen 25 m ylärajan, mikäli 20 m rajaa ei perustella. Emme vastusta matalampien alueiden rakentamista, mikäli hankevastaava voi osoittaa, että toiminnasta ei synny suurta tai pysyvää vahinkoa kalakannoille tai meriluonnolle. Katsomme, että rakennustöiden suoritustapa ja aikataulu on merkittävämpi tekijä kuin syvyys. Kehotamme tutkimaan vaikutukset tarkemmin ja esittämään perusteltu rakennussuunnitelma, ylärajalla tai ilman.

Arvostamme hankevastaavan sitoumusta sulkea vesijäähdytys pois.

Kaupallinen kalastus, kohta 2.2.6: Hankevastaava ehdottaa jättää rakentamatta tuulivoimaloita hankealueen länsilaidassa olevalla puskurivyöhykkeellä liitekartta A:n mukaisesti.

Vastauksemme: Hankevastaavan ehdottama puskurivyöhyke voi poistaa osan kalastusvaikutuksista. Silloin myös odotettava selvitys- sekä korvaustarve vähenee. Mikäli puskurivyöhyke toteutetaan ja voimaloiden lisäksi vyöhykkeellä ei myöskään toteuteta muuta rakentamista tai kaapeleita eikä sinne perusteta läjitysalueita, katsomme, että hankkeella on pienempiä kalastusvaikutuksia.

Kaupallinen kalastus, kohta 2.2.7: Hankevastaava huomauttaa, että lupahakemuksen yhteydessä ei ole ehdotettu kalastuskieltoa hankealueella sekä että läjityssuunnitelma tarkastetaan erillisessä menettelyssä.

Vastauksemme: Lausunnossamme vaadimme, että varmistetaan, että troolialueille ei tule kalastuskieltoa tai teknistä trooliestettä. Käytännössä tämä vaatii selvitystä ja hankevastaavan kirjallista sitoumusta. Vaadimme tämän edelleen.

Läjitysasioiden käsittely erillisessä menettelyssä on huolestuttavaa. Huomautimme lausunnossamme, että kuulemisasiakirjan mukaisella läjityksellä on rajoja ylittäviä, pitkäaikaisia ympäristövaikutuksia. Vaadimme, että menettelystä ilmoitetaan Espoon sopimuksen mukaisesti Suomen vastuuviranomaiselle ja annetaan mahdollisuus vaikuttaa hankkeeseen.

Kalatalousviranomaisen vastine hankevastaavan kansalliselle vastineelle (Bemötande av remissyttranden, Bilaga 2) ja Lupaehdotukselle (Konsoliderad villkorlista, Bilaga 1, 27.3.2024) ja muille liitteille

Koska osaa kysymyksistä ei ole käsitelty virallisessa vastauksessa, otamme kantaa myös liitteenä olleeseen kansalliseen vastineeseen ja muihin liitteisiin, mikäli lausuntomme asioita on siellä käsitelty.

Silakkakannan status osakantana: Hankevastaava korostaa toistuvasti, että alueen silakkakanta ei muodosta omaa, geneettisesti eriytynyttä osapopulaatiota, ja näin ollen katsoo, että vahinkoa Selkämeren kokonaiskannalle ei synny. Näkemys perustuu hankevastaavan rahoittamaan geenitutkimukseen, josta on esitetty liitteessä B2 ainoastaan kuvaaja, jossa ryhmitellään koko Itämeren kevätkutuisten silakoiden geeninäytteitä toisiinsa nähden.

Vastauksemme: Esitetyt tutkimustulokset eivät ole riittäviä eikä niitä ole esitetty hyväksyttävällä tavalla. Näkemysemme on, että esitetyn kuvan perusteella ei voi väittää, että alueen silakat eivät olisi eriytynyttä populaatiota. Tutkimuksen tekijät vahvistivat meille, että eivät pysty erottamaan Eyrasaltbankenin silakoita muista vastaavista, mutta tuloksia ei ole esitetty. Tulokset tulee esittää tieteellisesti hyväksyttävällä tavalla. Pidämme edelleen epätodennäköisenä, että alueen kutukanta ei olisi sopeutunut geneettisesti. On tutkittu, että Itämeren kevätkutuiset silakat ovat geneettisesti lähellä toisiaan, joten ne ryhmittyvät samaan ryhmään, kuten kuvaajassa nähdään. Itämeren silakat ovat kuitenkin eriytyneet ympäristösopeumia säätelevissä geeneissä (Han ym. 2020, <https://doi.org/10.7554/eLife.61076>), ja eri alueilta saatujen kalojen erilaisuutta on tutkittava sopivin tilastotestein ja tulokset esitettävä.

Myös, jos alueella ei ole geneettisesti eriytynyttä populaatiota, voidaan olettaa, että kudun häirintä vaikuttaa alueelliseen osakantaan (kanta on eri asia kuin populaatio) eli kalastettavaan kalamäärään, ellei kaloja tule välittömästi muualta. Hankevastaava tulee tällöin osoittaa, että muiden alueiden silakkakannat voivat kompensoida alueella aiheutetun vahingon.

Silakan kutu alueella: (Hankevastaava on kuulemisasiakirjassa esittänyt, että kutua alueella ei voitu todistaa. Tästä lausuiimme, että todisteet ovat riittämättömät ja pidämme aluetta tärkeänä kutualueena, kunnes toisin todistetaan. Näkemysemme on perusteltu 8.3.2024 jätetyssä lausunnossa. Kuulemisasiakirjan liite K1 ei ollut käytössämme ja toteamme, että kutu on todistettu, mutta ei riittävästi kartoitettu.) Hankevastaava esittää, että alueella tapahtuva kutu ei ole Pohjanlahden kokonaiskannan kannalta merkittävä. Arvio perustuu oletukseen, että kutukanta ei ole paikallinen, ja kutu tapahtuu verrattain pienellä alueella samoilla ehdoilla kuin muilla kutualueilla, sekä että kaloja voidaan kalastaa muualta. Selkämeren kokonaiskannan kehitystä on mallinnettu eri häiriöskenaarioilla.

Vastauksemme: Hankevastaava ei ole todistanut, että alueen kutukanta ei ole paikallinen. Todisteita kudun poikas- ja rekryyttituotannosta (kutualueen laajuus, kudun tiheys, poikastiheys) ei ole esitetty. Todisteita alueen populaatiosta (mikäli sellainen on olemassa) Selkämeren eri alueiden saaliista ei ole esitetty. Kun nämä tiedot puuttuvat, on oletettava, että kutualue on merkittävä pohjoisen Selkämeren kalastettaville silakkakannoille. Hankevastaava viittaa täydennysliitteeseen K1, jossa osoitetaan kudun tapahtuvan 30 metriä matalammilla alueilla. Tämän perusteella potentiaalisia kutualueita löytyisi siis jopa kymmenien neliökilometrien alueelta. Tämä poikkeaa HELCOM:n mallista, jonka perusteella hankealueen kutupaikkojen pinta-alaa arvioidaan n. 3 km² kokoiseksi (Liite B2). Oletettavasti kutualue on huomattavasti laajempi. Oletamme myös, että kutualueen tuottavuus on rannikkoa suurempaa, koska avomerellä hapenpuutteen, sedimentaation

ja mätipredaation aiheuttama kuolleisuus on todennäköisesti pienempi. Korostimme lausunnossamme, että ulkomeren kutupaikat ovat rannikon ympäristömuutosten takia erittäin tärkeitä silakan mahdollisina refuugioalueina.

Hankevastaavan näkemykselle, että alueen merkitys kutualueena on olematon, ei löydy riittäviä todisteita. Kantamallinnuksen tuloksia ei voi soveltaa, kunnes alueen kutukannan geneettinen identiteetti on todistettu. Alueellisen kannan kudun epäonnistuminen kolmen tai useamman peräkkäisen vuoden aikana tarkoittaa koko kannan demograafista romahdusta, ellei muilta kannoilta tule täydennystä. Asia on selvitettävä tai vaadimme edelleen suojelu- ja varotoimenpiteitä 8.3.2024 toimitetun lausuntomme mukaisesti.

Virtausmallinnus: Hankevastaava ei vastannut vaatimukseemme virtausmallinnuksista, mutta toteaa vastauksessaan ruotsalaisille lausujille (liite 2, 2.11), että asia on käsitelty.

Vastauksemme: Virtausolosuhteiden muutos voi vaikuttaa merkittävästi Selkämeren ympäristöön. Yksin tuulen suora heikentämisvaikutus ulottuu vähintään 30 km tuulivoimaloista, eli myös Suomen talousvesille. Veden virtausmuutokset ja niiden kemiallis-fysikaaliset seuraukset voivat ulottua jopa Suomen rannikolle asti. Ilman mallinnuksia on mahdotonta arvioida ympäristövaikutuksia Suomen talous- ja aluevesiin. Mallinnus on suoritettava.

Läpikulku: Hankevastaava toteaa, että pienemmät alukset voivat kulkea tuotantoalueella. Ei ole kuitenkaan arvioitu, voivatko nykyisen kokoiset kalastusalukset kulkea turvallisesti alueelta läpi ja missä olosuhteissa. Hankevastaava ei ota kantaa vaatimukseemme, että kalastusalusten läpikulkua ei estetä juridisesti tai teknisesti.

Vastauksemme: Vaadimme edelleen sitoumusta sekä tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia kalastusalusten läpikulun mahdollistamiseksi.

Kalastusoikeus Ruotsin talousvyöhykkeellä: Hankevastaava toteaa, että Suomella on kiintiöihin perustuva kalastusoikeus Ruotsin talousvyöhykkeellä. Tässä yhteydessä ei ole tarkempaa sääntelyä, joka estäisi alueen hyödyntämistä.

Vastauksemme: Suomen alusten kalastusoikeus Ruotsin talousvesillä perustuu ensisijaisesti EU-lainsäädäntöön. Pääsyä kalastukseen ei ole tarkemmin säädetty, mutta Ruotsin laissa mannerjalustasta (Lag (1966:314) om kontinentalsockeln) säädetään 4 §:ssä, että hyödyntämisluvista on tarvittaessa säädettävä lupaehtoja, joilla suojellaan kalastusta. Suomen kalastus alueella on vakiintunut ja pyyntialueita ei voi siirtää teknisistä, taloudellisista ja biologisista syistä. Katsomme siksi, että Ruotsin lupaviranomaisen tulee ottaa huomioon Suomen alusten kalastusoikeuksia ja kiinteitä kalastusalueita.

Suojelualueargumentti: Hankevastaava toteaa, että troolauksen tekninen este suojelee silakan kutua alueella.

Vastauksemme: Kuten lausunnossamme avattu, hankealueen läheisyydessä ei ole merkittävää kalastusta kutuaikaan, kutupaikoilla ei kalasteta ja silakkaa suojellaan kalastuksen säätelyllä. Tuulivoima-alueella ei ole suojelullista lisäarvoa. Suojeluargumentin on esittänyt myös Gävleborgin Lääninhallitus, ja olemme valmiit käymään heidän kanssaan viranomaiskeskustelut vaikuttavista suojelukeinoista.

Vastauksesta puuttuvat asiat

Vientikaapelit: Hankevastaava ei ota lainkaan kantaa vientikaapeliyhteyteen. Liitteessä 2 todetaan, että kaapelit kuuluvat erilliseen menettelyyn. Lausuumme aikaisemmin, että merikaapelitkin voivat uhata troolikalastusta. Vaadimme edelleen, että merikaapelit on lisättävä tähän menettelyyn tai niistä on tehtävä oma YVA-menettely, jossa Suomi on konsultoitava.

Läjitys: Hankevastaava ei ottanut kantaa läjityskysymyksiin. Huonosti suunniteltu läjitys voi estää kalastuksen ja/tai aiheuttaa vahinkoa kutupaikoille ja muulle meriluonnolle. Vaadimme, että läjitys on lisättävä tähän menettelyyn tai niistä on tehtävä oma YVA-menettely, jossa Suomi on konsultoitava.

Rakennusajan suojelutoimenpiteet: Lausunnossamme vaadimme mm. kaksinkertaiset kuplaverhot sedimentin leviämisen estämiseksi sekä sektorimallia, jossa peräkkäisinä vuosina ei saisi rakentaa samalla osa-alueella. Lisäksi vaadimme kutuajan rakennustaukoa, mikäli kutualueita ei selvitetä. Hankevastaava ei ole näihin vastannut tai esittänyt argumentteja, jotka kumoaisivat vaatimuksemme.

Vastuukysymys: Vaadimme, että hankevastaava kantaa vastuun infrastruktuurin troolinkestävyydestä. Vastuukysymys on erittäin tärkeää ja vaadimme vastausta tähän.

Yhteenvedo: Toteamme, että Espoon sopimuksen mukaiseen lausuntoomme ei ole vastattu riittävällä tavalla. Huomautuksemme ja lisätietomme ei ole otettu huomioon. Hankevastaavan argumentaatio ei perustu riittävästi faktoihin, ja meidän tarjoamat faktat sivuutetaan. 8.3.2024 jätetyn lausunnon kymmenestä vaatimuksesta vain yhteen on vastattu tyydyttävästi, osaan ei lainkaan.

Korostamme, että hankevastaavan tarjoama puskurivyöhyke voi tietyin ehdoin vähentää hankkeen kalatalousvaikutukset huomattavasti. Mikäli hanke sitoutuu puskurivyöhykkeeseen, tutkimustarve vähenee. Tämä ei poista tarvetta neuvotella kutupaikkojen suojelusta ja ekosysteemivaikutuksesta mukaan lukien seurantatutkimukset.

Huomautamme, että ruotsin kieli on Suomen toinen virallinen kieli; kaikki asiakirjat voidaan toimittaa valtion viranomaisille ruotsiksi. (Liitteiden kääntäminen suomen kielelle on kuulemisvaiheessa tarpeen, jos Espoon sopimuksen vaatimia tietoja ei ole riittävästi kuvattu kuulemisasiakirjassa.) Viranomaisneuvotteluissa kääntäminen ei ole tarpeen. Pyydämme, että jatkossa toimitetaan kaikki Ruotsin viranomaisten käytettävissä olevat, kalastus- ja ympäristövaikutuksiin liittyvät asiakirjat myös Suomeen.

Deinhardt Manuel

Fiskerimyndighetens bemötande; inlämnat via utlåtandetjänsten 4.6.2024

Fiskerimyndigheten har tagit del av projektansvariges bemötande jämte bilagor.

Bemötandet ger inte tillfredsställande svar på alla frågor och vissa frågor och argument har det inte alls tagits ställning till. Trots bristerna erbjuds en nöjaktig lösning på den centrala konflikten gällande trålfiskeområdet.

Av det 15.4.2024 uppdaterade bemötandet framgår att projektansvarige inte har kommenterat fiskerimyndighetens utlåtande enligt Esbokonventionen (inlämnat till Sverige 8.3 av den ansvariga myndigheten i Finland) eller så har projektansvarige inte ansett att det är nödvändigt att ta ställning till utlåtandet. Samma gäller också för de andra finländska instansernas utlåtanden. I bilaga 1 (bemötande av nationella utlåtanden, 27.3.2024) svarar projektansvarige delvis på fiskerimyndighetens tidigare utlåtande. Detta utlåtande (inlämnat direkt till länsstyrelsen i Gävleborgs län 26.1.2024) har avgetts med en dags varsel, eftersom det samtida samråd med Finland som förutsätts i Esbokonventionen hade uteblivit. Det 26.2.2024 inlämnade utlåtandet har inte omfattat alla miljökonsekvenser, eftersom det inte fanns tillräckligt med tid att bereda utlåtandet och sätta sig in i handlingarna noggrant. Projektansvarige ska lämna noggranna svar på vårt utlåtande av 8.3.2024 och vid behov kontrollera de brister och sakfel som lyfts fram. Enligt artikel 6.1 i Esbokonventionen ska vederbörlig hänsyn tas till miljökonsekvenserna.

Med hänvisning till artikel 2.3 och 6.3 i Esbokonventionen ber vi om fortsatta underhandlingar kring de frågor som fortfarande är öppna. Om projektansvarige inte har något att tillägga, ber vi att samråd inleds med myndigheterna i enlighet med artikel 5 i Esbokonventionen.

I. Fiskerimyndighetens svar på projektansvariges bemötande (*Reply on comments from Finland, 15.4.2024*)

Esbokonventionen (2.1): I svaret sägs att tillräckliga handlingar har antingen tillställts Finland eller funnits framlagda, även översatta till finska eller på engelska. Bolaget anser också att Finland inte utsätts för någon sådan betydande påverkan som avses i konventionen.

Vårt svar: I det samrådsdokument som Finland tillställts fanns flera hänvisningar till MKB-programmets bilagor. Bilagorna var väsentliga, eftersom utan dem är det svårt eller omöjligt att förstå slutsatserna i samrådsdokumentet. Väsentliga bilagor eller länkar eller annan information om deras tillgänglighet har dock inte tillställts kontaktmyndigheten i Finland, det betyder att bilagorna inte har funnits tillgängliga i Finland. Bilagorna borde ha tillställts Finland eller så borde frågorna ha beskrivits närmare i samrådsdokumentet för att man ska kunna anse att de uppgifter som krävs i artikel 4 i Esbokonventionen (Esbokonventionen, bilaga II) har blivit överlämnade.

Vi anser att den gränsöverskridande påverkan är mycket betydande; projektansvariges avvikande åsikt om saken grundar sig på en tolkning som det inte har företetts tillräckliga bevis för.

Kommersiellt fiske, punkt 2.2.2: Bolaget anser att de undersökningar som genomförts avseende fisket på området och verksamhetens påverkan på fisket är omfattande och tillräckliga. Projektansvarige anser att det inte uppkommer någon betydande påverkan och att fisket kan ske i andra områden.

Vårt svar: Projektansvarige tar inte ställning till vårt argument att projektansvariges slutsatser inte är korrekta. Det är bra att det har gjorts en undersökning om fisket, men de som gjort den har inte känt till kritiska tekniska detaljer. I undersökningen av påverkan på fiskeindustrin används fel prisuppgifter, vilket också konstateras av fiskarorganisationerna. De som har gjort undersökningen känner inte heller det finländska fisket, vilket syns i att den fiskeriekonomiska påverkan har underskattats. Projektansvariges tolkning att det inte uppkommer någon betydande påverkan är enligt vår åsikt felaktig. Proportionellt sett är fisket i området mer betydande än fisket i de övriga delarna av Bottniska viken och kan inte flyttas till något annat område av biologiska och tekniska skäl. Argumentet förklaras närmare i vårt utlåtande av 8.3.2024. Behovet av ytterligare utredning beror på resultaten av underhandlingarna (se också punkt 2.2.6).

Kommersiellt fiske, punkt 2.2.3: Projektansvarige berättar att bolaget har åtagit sig att utföra uppföljande studier med avseende på fisket och undervattensnaturen. De ska utföras under två år före byggstart, under ett år under anläggningstiden samt under två år efter att byggnadsskedet har avslutats. Kostnaderna för programmet begränsas till 15 miljoner kronor och programmet upprättas i samarbete med länsstyrelsen.

Vårt svar: Att uppföljning görs under endast ett av de fyra åren som byggnadsskedet uppskattas ta är inte tillräckligt för att kartlägga tillfälliga konsekvenser för miljö och fiske. Uppföljningsmaterialet påverkar bedömningen av kraven på ersättningar. Det ekonomiska taket är ett hinder för nödvändiga undersökningar, ifall det upptäcks oförutsedda svårigheter, vilket är sannolikt. Vi kräver en kontinuerlig kontroll under hela byggnadsskedet och efter att anläggningen tagits i drift också en fiskeriekonomisk kontroll som utförs på ett särskilt överenskommet sätt. Pristaket kan hindra fullgörandet av dessa skyldigheter. Vi vill också anmärka på att den summa som har avsatts för att undersöka alla konsekvenser under vattenytan och utföra fiskeriekonomiska uppföljningar är sammanlagt lika stor som den summa som avsatts för enbart uppföljningen av silltrut och fladdermöss (Bilaga 1), som projektet antagligen inte kommer att ha en lika stor inverkan på. Vi kräver att uppföljningen ska utföras för alla delområden i tillräckligt stor utsträckning. Vi ber att länsstyrelsen i Gävleborgs län ger Finlands fiskeri- och miljömyndigheter tillfälle att påverka innehållet i uppföljningsprogrammet.

Kommersiellt fiske, punkt 2.2.4: Projektansvarige nämner sitt eget samarbetsprojekt för yrkesfisket och att bolaget åtagit sig att inte bygga på djup grundare än 20 meter och försäkrat att kylvattenutsläpp inte kommer att förekomma.

Vårt svar: Samarbetsprogrammet med yrkesfisket är en sak mellan projektet och de privata fiskeaktörerna. Det löser inte eventuella ersättningsfrågor.

Den gräns som projektansvarige drar vid 20 m underbyggs inte med några fakta. Den övre gräns på 25 m som fiskerimyndigheten har använt i sitt utlåtande grundar sig på preliminära uppgifter om språngskiftets allmänna läge vid den antagna lektiden. Vi utgår från att sedimenten sprider sig inom samma vattenskikt och därmed torde den mildrande effekten av att dra gränsen vid 20 m vara rätt liten. Enligt bilaga K1 till tillståndsansökan kan fisken leka på t.o.m. 30 m. Vi kräver fortsättningsvis att den övre gränsen ska gå vid 25 m, ifall gränsen vid 20 m inte motiveras. Vi motsätter oss inte att det byggs i grundare områden, ifall projektansvarige kan påvisa att verksamheten inte åsamkar stor eller permanent skada på fiskbestånden eller havsnaturen. Vi anser att sättet som byggnadsarbetet utförs på och vid vilken tidpunkt det görs är av större betydelse än djupet. Vi uppmanar projektansvarige att undersöka konsekvenserna mer noggrant och lägga fram en motiverad byggplan, med en övre gräns eller utan.

Vi värdesätter projektansvariges försäkran om att kylvattenutsläpp inte kommer att förekomma.

Kommersiellt fiske, punkt 2.2.6: Projektansvarige föreslår att bolaget kan låta bli att bygga vindkraft i en buffertzon väster om projektområdet enligt kartan i bilaga A.

Vårt svar: Den buffertzon som projektansvarige föreslår kan undanröja en del av påverkan på fisket. Då minskar också kommande behov av undersökningar och ersättningar. Om buffertzonen förverkligas och det utöver vindkraft inte heller utförs några andra byggnadsåtgärder eller kabeldragningar och inte anläggs några deponeringsområden i zonen, anser vi att projektets påverkan på fisket minskar.

Kommersiellt fiske, punkt 2.2.7: Projektansvarige påpekar att det i samband med tillståndsansökan inte har föreslagits något förbud mot fiske på projektområdet och att deponeringsplanen granskas i ett separat förfarande.

Vårt svar: I vårt utlåtande kräver vi att det säkerställs att varken fiskeförbud eller tekniska hinder för trålfiske förekommer på trålområdena. Det kräver i praktiken en utredning och ett skriftligt åtagande av projektansvarige. Vårt krav gäller fortfarande.

Planen att behandla deponeringsärenden i ett separat förfarande är oroväckande. I vårt utlåtande påpekade vi att om deponeringen sker enligt beskrivningen i samrådsdokumentet får det gränsöverskridande långvariga konsekvenser för miljön. Vi kräver att den ansvariga myndigheten i Finland i enlighet med Esbokonventionen underrättas om förfarandet och ges tillfälle att påverka projektet.

Fiskerimyndighetens bemötande av projektansvariges nationella bemötande (Bemötande av remissyttranden, Bilaga 2) och förslaget till tillståndsvillkor (Konsoliderad villkorslista, Bilaga 1, 27.3.2024) och andra bilagor

Eftersom en del av frågorna inte har besvarats i det officiella svaret, tar vi också ställning till det bifogade nationella bemötandet och andra bilagor ifall saker som berör vårt utlåtande har behandlats i dem.

Strömmingsbeståndets status som delbestånd: Projektansvarige understryker upprepade gånger att områdets strömmingsbestånd inte utgör en egen genetiskt differentierad delpopulation och anser därmed att hela beståndet i Bottenhavet inte orsakas någon skada. Synpunkten grundar sig på en genetisk analys som finansierats av projektansvarige. Av analysen visas endast en figur i bilaga B där genuttryck från vårlekande strömning från hela Östersjön grupperas och jämförs sinsemellan.

Vårt svar: De framlagda undersökningsresultaten är inte tillräckliga och de har inte presenterats på ett godtagbart sätt. Vi anser att utifrån den framlagda figuren kan man inte göra påståendet att strömningarna i området inte skulle utgöra en differentierad population. De som gjorde undersökningen har bekräftat för oss att de inte kan åtskilja strömningar från Eysrasaltbanken från andra motsvarande, men inga resultat har presenterats. Resultaten ska presenteras på ett vetenskapligt godtagbart sätt. Vi anser fortfarande att det är osannolikt att lekbeståndet i området inte skulle ha anpassat sig genetiskt. Det finns undersökningar som visar att vårlekande strömning i Östersjön är nära varandra genetiskt, så de grupperas i samma grupp, vilket figuren visar. Strömningarna i Östersjön har ändå differentierats i de gener som reglerar miljöanpassningen (Han m.fl. 2020, <https://doi.org/10.7554/eLife.61076>) och olikheten i fisk från olika områden bör undersökas med lämpliga statistiska tester och resultaten ska presenteras.

Även om det inte finns en genetiskt differentierad population i området kan man anta att störningar av leken påverkar det regionala delbeståndet (bestånd är inte samma sak som population), dvs. den mängd fisk som kan fiskas, ifall det inte kommer fisk direkt från något annat område. Projektansvarige ska då påvisa att de strömmingsbestånd som finns i andra områden kan kompensera för den skada som beståndet i området orsakas.

Strömningens lek i området: (Projektansvarige har i samrådsdokumentet framfört att det inte har gått att bevisa att strömningen leker i området. Om det påståendet gav vi utlåtandet att bevisen är otillräckliga och att vi betraktar området som ett viktigt lekområde tills det bevisas att det inte är det. Vi har motiverat vår åsikt i vårt utlåtande av 8.3.2024. Vi hade inte tillgång till samrådsdokumentets bilaga K1 och vi konstaterar att det finns bevis på att lek förekommer men inga tillräckliga kartläggningar av den.) Projektansvariga anför att den lek som sker i området inte är betydande med tanke på Bottniska vikens bestånd som helhet. Uppskattningen grundar sig på antagandet att lekbeståndet inte är lokalt och att leken sker på ett rätt litet område på samma villkor som i andra lekområden och att fisk kan fiskas i andra områden. Den potentiella utvecklingen av hela beståndet i Bottenhavet visas med olika störningsscenarior.

Vårt svar: Projektansvarige har inte bevisat att det bestånd som leker i området inte är lokalt. Inga bevis har företetts över yngel- och rekrytproduktion (lekområdets omfattning, hur ofta lek infaller, yngeltäthet). Inga bevis har företetts över områdets populations (om det finns en sådan) andelar av fångsterna från olika områden i Bottenhavet. Då dessa uppgifter saknas måste man utgå från att lekområdet är betydande för de strömmingsbestånd som fiskas i norra delen av Bottenhavet.

Projektansvarige hänvisar till den kompletterande bilagan K1, där det visas att leken sker i områden som är grundare än 30 meter. Utifrån det skulle det alltså finnas potentiella lekområden på ett område som omfattar t.o.m. tiotals kvadratkilometer. Det avviker från HELCOM:s modell, enligt vilken ytan av projektområdets lekplatser uppskattas till ca 3 km² (Bilaga B2). Man kan utgå från att lekområdet är betydligt större. Vi antar också att lekområdets produktion är större än kustområdets, eftersom dödligheten till följd av syrebrist, sedimentering och rompredation sannolikt är mindre i öppet hav. I vårt utlåtande poängterade vi att lekplatser i det yttre havsområdet är väldigt viktiga som potentiella refugieområden för strömming på grund av miljöförändringarna i kustområdet.

Det finns inte tillräckligt med bevis för den projektansvariges åsikt att områdets betydelse som lekområde är obefintlig. Det går inte att tillämpa resultaten från beståndsmodelleringen innan den genetiska identiteten hos områdets lekbestånd har bevisats. Om det regionala beståndets lek misslyckas tre eller flera år i rad är det en demografisk kollaps för hela beståndet, om andra bestånd inte kan komplettera. Frågan måste undersökas eller så kräver vi fortsättningsvis skydds- och försiktighetsåtgärder enligt vårt utlåtande av 8.3.2024.

Luftströmsmodellering: Projektansvarige har inte svarat på våra krav om luftströmsmodellering, men konstaterar i sitt svar till de svenska remissinstanserna (bilaga 2, 2.11) att frågan är hanterad.

Vårt svar: En förändring i strömningsförhållandena kan ha en betydande inverkan på Bottenhavets miljö. Enbart den direkta effekten i form av svagare vind sträcker sig åtminstone 30 km från vindkraftverken, dvs. även in på Finlands ekonomiska zon. Ändringar i vattenströmmarna och de kemisk-fysiska följderna av det kan t.o.m. sträcka sig ända till den finska kusten. Utan modellering är det omöjligt att bedöma miljökonsekvenserna för Finlands ekonomiska zon och territorialvatten. En modellering måste göras.

Genomfart: Projektansvarige konstaterar att mindre fartyg kan röra sig i produktionsområdet. Ingen bedömning har ändå gjorts om fiskefartyg av nuvarande storlek kan röra sig säkert på området och i vilka förhållanden. Projektansvarige tar inte ställning till vårt krav på att fiskefartygs genomfart inte får hindras varken juridiskt eller tekniskt.

Vårt svar: Vi kräver fortfarande ett åtagande samt vid behov åtgärdsförslag om att möjliggöra fiskefartygens genomfart.

Fiskerätt i Sveriges ekonomiska zon: Projektansvarige konstaterar att Finland har en kvotbaserad rätt att fiska i Sveriges ekonomiska zon. I detta hänseende finns ingen närmare reglering som skulle hindra att området utnyttjas.

Vårt svar: Finländska fartygs rätt att fiska i Sveriges ekonomiska zon grundar sig i första hand på EU-lagstiftningen. Det finns inga närmare föreskrifter om tillträde till fiske, men i 4 § i Sveriges lag (1966:314) om kontinentalsockeln föreskrivs att ett tillstånd ska förenas de villkor som behövs för att skydda fisket. Finland har ett etablerat fiske i området och fångstområdena kan inte flyttas av tekniska,

ekonomiska och biologiska skäl. Därför anser vi att Sveriges tillståndsmyndighet bör ta hänsyn till de finländska fartygens fiskerättigheter och etablerade fiskeområden.

Argument om skyddsområde: Projektansvarige konstaterar att det tekniska hinder för trålfiske som uppstår har en skyddande effekt på strömmingens lek i området.

Vårt svar: Som vi förklarar i vårt utlåtande bedrivs inget omfattande fiske i närheten av projektområdet under den tid då fisken leker, fiske utförs inte på lekplatserna och strömmingen skyddas med fiskereglering. Vindkraftsområdet har inget mervärde i skyddshänseende. Skyddsargumentet har också framförts av länsstyrelsen i Gävleborgs län, och vi är redo att underhandla med länsstyrelsen om vilka skyddsåtgärder som har effekt.

Saker som saknas i svaret

Exportkablarna: Projektansvarige tar inte alls ställning till exportkablarna. I bilaga 2 konstateras att kablarna avhandlas i ett separat förfarande. I vårt tidigare utlåtande framförde vi att också havskablar kan hota trålfisket. Vi kräver fortfarande att havskablarna ska läggas till detta förfarande eller att de ska ha sitt eget MKB-förfarande där Finland ska höras.

Deponering: Projektansvarige har inte tagit ställning till deponeringsfrågorna. En dåligt planerad deponering kan hindra fisket och/eller orsaka skador på lekplatserna och den övriga havsnaturen. Vi kräver att deponeringen ska läggas till detta förfarande eller att den ska ha sitt eget MKB-förfarande där Finland ska höras.

Skyddsåtgärder under byggnadstiden: I vårt utlåtande kräver vi bl.a. dubbla bubbelgardiner för att hindra sedimentet att spridas samt en sektormodell där byggåtgärder inte får utföras under efterföljande år inom samma delområde. Därtill kräver vi paus i byggandet under lektiden, ifall det inte görs någon utredning av lekområdena. Projektansvarige har inte svarat på dessa frågor eller lagt fram några argument som skulle undanröja våra krav.

Fråga om ansvar: Vi kräver att projektansvarige bär ansvaret för att infrastrukturen tål trålfiske. Denna fråga är mycket viktig och vi kräver ett svar på den.

Sammandrag: Vi konstaterar att vårt enligt Esbokonventionen upprättade utlåtande inte har besvarats i tillräcklig utsträckning. De anmärkningar och den ytterligare information som vi har lagt fram har inte tagits i beaktande. Projektansvariges argumentation grundar sig inte tillräckligt omfattande på fakta och de fakta som vi erbjudit har ignorerats. Av de tio krav som vi framförde i vårt utlåtande av 8.3.2024 har endast ett besvarats nöjaktigt, en del inte alls.

Vi understryker att den buffertzonen som projektansvarige erbjuder kan på vissa villkor minska projektets fiskeriekonomiska inverkan betydligt. Om projektet förbinder sig till att inrätta en buffertzona, minskar

behovet av undersökningar. Detta undanröjer inte behovet av att underhandla om skyddet av lekplatser och inverkan på ekosystemet inklusive uppföljningsundersökningar.

Vi påpekar att svenska är Finlands andra officiella språk; alla handlingar kan tillställas de statliga myndigheterna på svenska. (I samrådsfasen är det nödvändigt att översätta bilagorna till finska, om de uppgifter som krävs enligt Esbokonventionen inte har beskrivits i tillräcklig utsträckning i samrådsdokumentet.) Vid samråd mellan myndigheterna är det inte nödvändigt att översätta. Vi ber att alla handlingar gällande påverkan på fiske och miljö som de svenska myndigheterna har tillgång till i fortsättningen också skickas till Finland.

Fiskeribiolog

Manuel Deinhardt

Ledande fiskeriekspert

Mikko Koivurinta

Asia: SYKE/2024/188-24

Lausuntopyyntö koskien Ruotsin talousvyöhykkeelle suunniteltavan Eystrasalt-merituulipuiston ympäristövaikutusten arviointiselostusta ja lupahakemusta -hankevastaavan vastaus aiempiin lausuntoihin

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Till Finlands miljöcentral

Diarienummer: SYKE/2024/188-24

ÄRENDE: Begäran om utlåtande om bedömningsrapport och ansökan om tillstånd av en havsbaserad vindkraftspark Eystrasalt i Sveriges ekonomiska zon - projektansvarigs svar på tidigare utlåtanden

Eystrasalt havsvindparkens projektansvarig har utarbetat ett svar på synpunkter som samlats in i Finland och Sverige. De som tidigare har gett utlåtanden har möjlighet att ge utlåtanden och uttrycka åsikter om projektledarens svar mellan den 6 maj och 4 juni 2024.

Centralförbundet för Fiskerihushållning lämnade in ett utlåtande februari 2024 och vill avge följande utlåtande gällande projektledarens svar:

Vi anser fortfarande att miljökonsekvensbedömningen och givna svar förringar det planerade projektets effekter på både fiskbestånden och fisket i området.

Vi anser inte att man i svaret tagit ställning till de kumulativa effekterna av den massiva utbyggnaden av vindkraft som planeras på både svenska och finska sidan av Bottenhavet och

Bottniska viken. Ingen ställning tas till de sammanlagda och kumulativa inverkningarna av alla projekt under planering och hur man kunde minska på effekterna via exempelvis gemensamma kabeldragningar. Att säga att Eystrasaltbanken bara är en liten del av den produktionsyta av strömming som bidrar till beståndet i Bottenhavet, tyder på detta. Om många av strömmingens viktiga lekområden blir förstörda via utbyggnaden av olika vindkraftsparker, kommer den kumulativa effekten att bli betydande. Vi anser fortfarande att det behövs mer koordinering och analys av den sammanlagda inverkan av havsvindkraftsprojekten i Sverige och Finland, innan man går in för att bevilja tillstånd till enskilda projekt.

Vi anser inte heller att tillräckligt svar ges gällande effekten på vandringsfiskar, så som lax. Flera på varandra följande vindkraftsparker med tillhörande kabeldragningar kan störa laxens vandring i havet och fördröja vandringen till lekälvarna.

Helsingfors den 4.6.2024

Malin Lönnroth

Fiskeribiolog

Vesa Karttunen

Verksamhetsledare

Lönnroth Malin
Kalatalouden Keskusliitto

Keneltä: "Thessler Sirpa (LUKE)" <sirpa.thessler@luke.fi>
Lähetetty: keskiviikko 5. kesäkuu 2024 10.24.30
Kenelle: "transboundaryEIA.SEA" <transboundaryEIA.SEA@syke.fi>; "Syke Kirjaamo" <Kirjaamo@syke.fi>
Kopio: "antti.lappalainen_luke.fi" <antti.lappalainen@luke.fi>; "Helminen Ulla" <Ulla.Helminen@syke.fi>; "Luke Kirjaamo" <kirjaamo@luke.fi>
Aihe: Luken lausunto Eystrasalt-merituulipuiston ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta
Liitteet: Eystrasalt_lausuntoa2.docx

Hei,

ohessa Luken lausunto koskien lausunto Eystrasalt-merituulipuiston ympäristövaikutusten arviointiselostusta.

Yst. terveisin, Sirpa Thessler
Johtaja / Vice President
Luonnonvarat / Natural Resources
Luonnonvarakeskus / Natural Resources Institute Finland Luke
sirpa.thessler@luke.fi
puh. +358 40 8448498 / +358 295 326582
twitter @SirpaThessler

Tämä viesti on osoitettu ainoastaan sen tarkoitetulle vastaanottajalle ja se saattaa sisältää salassa pidettävää tietoa. Jos et ole viestissä tarkoitettu vastaanottaja, tuhoa viesti ja ilmoita asiasta välittömästi viestin lähettäjälle. Viestin sisällön, välitystiedon ja viestin olemassaolon oikeudeton hyväksikäyttäminen ja ilmaiseminen on lailla kielletty (laki sähköisen viestinnän palveluista (917/2014) 136 §).

Please note that this message is intended only for the recipient and it may contain confidential information. If you are not the intended recipient, please notify the sender and delete this message immediately. Any unauthorized use and/or dissemination of this message or any of its content is strictly prohibited under Finnish law (917/2014, 136 §).

Johdanto

Selkämerelle Ruotsin talousvyöhykkeelle on suunnitteilla Eyrasalt-merituulivoima-alue, jolle tulisi enimmillään 286 tuulivoimalaa ja hankealueen pinta-ala olisi 949 neliökilometriä. Ns. Espoon sopimuksen perusteella Suomella on mahdollisuus osallistua hankkeen ympäristövaikutusten arviointiin, mikäli hankkeesta voisi aiheutua Suomen puolelle ulottuvia merkittäviä ympäristövaikutuksia. Suomen ympäristökeskus (Syke) Espoon sopimuksen toimivaltaisena viranomaisena pyysi myös Luonnonvarakeskukselta (Luke) asiasta lausuntoa alkuvuodesta 2024. Syke toimitti samansa lausunnot Ruotsin viranomaisille. Jatkokuulemista varten Syke pyytää lausuntoja ympäristövaikutusten arviointiasiakirjoista ja erityisesti hankevastaavan (Eyrasalt Offshore AB) vastauksista Suomen aiempaan palautteeseen.

Lausunto

Luke totesi aiemmassa lausunnossaan (04.03.2024), että ympäröivää merialuetta huomattavasti matalampi Eyrasaltin hankealue voi mahdollisesti olla tärkeä Selkämeren syykutoisen silakan kutualue. Tämä on yleinen käsitys alueella toimivien kaupallisten kalastajien keskuudessa. Alueen mahdollista merkitystä lisää se, että Eyrasaltin lisäksi Selkämeren avomerialueella on vain pari muuta laajempaa alle 20 metrin syvyyteen ulottuvaa matalikkoaluetta, jotka kaikki sijaitsevat Ruotsin talousvyöhykkeellä. Luke katsoi aiemmassa lausunnossaan, että kalastajilta saatuun tietoon tulisi suhtautua vakavasti ja hankealueen merkitys silakan kutualueena tulisi huolellisesti kartoittaa esimerkiksi säännöllisin väliajoin tehtävillä sukelluksilla tai muulla luotettavalla menetelmällä. Vastineessaan hankevastaava kertoo olevansa "sitoutunut olemaan tekemättä perustuksia alle 20 metrin syvyyteen ja välttämään kaapeleiden asentamista näille alueille niin pitkälle kuin mahdollista", mutta tarkempia selvityksiä asiasta ei ole suunnitteilla. Luke kuitenkin edelleen katsoo, että hankealueen merkitys Selkämeren silakan kutualueena olisi syytä huolellisesti selvittää. Myös alueen syvemmillä kohdilla tehtävät, mahdollisesti useamman vuoden kestävät rakennustyöt voivat vaikuttaa matalimpien alueiden olosuhteisiin. Ennen mahdollista rakentamista vallitsevasta tilanteesta tarvittaisiin luotettavaa taustatietoa silakkaan kohdistuvien pitkäaikaisempien vaikutusten seurantarpeen arviointiin ja mahdollisen seurannan laadukkaaseen toteuttamiseen.

Luke kiinnitti aiemmassa lausunnossaan huomiota myös tuulivoimahankkeiden mahdollisiin kumulatiivisiin vaikutuksiin, erityisesti lintujen osalta. Vastineessaan hankevastaava toteaa, että hankkeelta ei voi edellyttää laaja-alaista kumulatiivisten vaikutusten arviointia jo senkin takia, että muiden lähialueelle suunniteltujen tuulivoima-alueiden luvitus on kesken. Myös Luke katsoo, että mahdollisia merituulivoiman kumulatiivisia vaikutuksia tulisi pyrkiä ennakoimaan ja arvioimaan laajassa valtioiden välisessä yhteistyössä, tarvittaessa laajien koko elinalueet kattavasti. Samalla tulisi osoittaa selkeimmät tietopuutteet ja ryhtyä määrätietoisesti keräämään kumulatiivisten vaikutusten ennakkoinnissa tarvittavaa lisätietoa.

Keneltä: "Ahlstedt Marjut" <Marjut.Ahlstedt@traficom.fi>
Lähetetty: perjantai 31. toukokuu 2024 15.20.52
Kenelle: "Syke Kirjaamo" <Kirjaamo@syke.fi>
Aihe: Liikenne- ja viestintäviraston lausunto (ei uutta lausuttavaa) - SYKE/2024/188-24

Viite: SYKE/2024/188-24

Asia: Lausuntopyyntö koskien Ruotsin talousvyöhykkeelle suunniteltavan Eystrasalt-merituulipuiston ympäristövaikutusten arviointiselostusta ja lupahakemusta - pyyntö esittää mielipiteitä hankkeesta vastaavan vastineeseen 6.5-4.6.2024

Traficomin dnro: TRAFICOM/72566/04.04.05.01/2024

Suomen ympäristökeskus SYKE on pyytänyt Liikenne- ja viestintävirasto Traficomilta lausuntoa asia-kohdassa mainittuun hankkeesta vastaavan vastineeseen.

Todetaan, että Traficomilla ei ole asiasta uutta lausuttavaa, viittaamme aiemmin antamaamme lausuntoon (28.2.2024).

terveisin,

Marjut Ahlstedt

asiantuntija
puh. 029 534 5201
gsm 050 384 3084
sähköposti: marjut.ahlstedt(at)traficom.fi

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
PL 320, 00059 TRAFICOM

LAUSUNTO

23.05.2024

300/03.00.02/2024

Suomen ympäristökeskus

Lausuntopyyntö 05.05.2024

Ilmatieteen laitoksen lausunto Ruotsin talousvyöhykkeelle suunniteltavan Eystrasalt-merituulipuiston ympäristövaikutusten arviointiselostus ja lupahakemus, hankevastaavan vastaus aiempiin lausuntoihin

Suomen ympäristökeskus on pyytänyt Ilmatieteen laitokselta lausuntoa Ruotsin talousvyöhykkeelle suunniteltavan Eystrasalt-merituulipuiston ympäristövaikutusten arviointiselostus ja lupahakemus - hankevastaavan vastaus aiempiin lausuntoihin.

Ilmatieteen laitos on perehtynyt esitykseen ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Ilmatieteen laitos kiittää vastauksista ja toteaa että sillä ei ole muuta lausuttavaa.

Helsingissä 23.05.2024

Aleksi Nummelin
Rannikko-oseanografian tutkimusprofessori
Merentutkimus
aleksi.nummelin@fmi.fi

Tiina Ylläsjarvi
Meteorologi
Havaintopalvelut
tiina.yllasjarvi@fmi.fi

Asia: SYKE/2024/188-24

Lausuntopyyntö koskien Ruotsin talousvyöhykkeelle suunniteltavan Eystrasalt-merituulipuiston ympäristövaikutusten arviointiselostusta ja lupahakemusta -hankevastaavan vastaus aiempiin lausuntoihin

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla ei ole lausuttavaa asiaan.

Hautamäki Maiju
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

Avdelning
Social- och miljöavdelningen
Miljöbyrån Byråchef tjänstemannabeslut

Finlands miljöcentral
Ladugårdsbågen 11
FI-00790 HELSINGFORS

kirjaamo@syke.fi

Beslutande
Byråchef Nordlund Jacob

Utlåtande om bedömningsrapport och ansökan om tillstånd av en havsbaserad vindpark Eystrasalt i Sveriges ekonomiska zon

Ärende

SYKE/2024/188

Finlands miljöcentral (Syke) ber om landskapsregeringens utlåtande om bedömningsrapport och ansökan om tillstånd av en havsbaserad vindkraftspark Eystrasalt i Sveriges ekonomiska zon.

Beslut

Landskapsregeringen beslutar att inte lämna något utlåtande.

Motivering

Landskapsregeringen har i tidigare skede i processen bedömt att Åland inte direkt kommer att påverkas av projektet.